

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

P/13/069

LRZ-4101-11-03/2013

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/13/069 – Wpływ likwidacji szkół publicznych na warunki realizacji zadań oświatowych gmin
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
<i>Kontroler</i>	Mieczysław Fajger, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86342 z dnia 6 września 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1 – 2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Gminy w Tarnowcu, 38 – 204 Tarnowiec 211, nr regonu 000551929, zwany dalej „Urzędem” lub „Gminą.”
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Pan Bogusław Wójcik, Wójt Gminy Tarnowiec od dnia 14 czerwca 2009 r. (dowód: akta kontroli, str. 3 – 4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, działania Gminy Tarnowiec związane z likwidacją sześciu podstawowych szkół publicznych oraz jej wpływem na warunki dalszego kształcenia uczniów.

Gmina przy likwidacji sześciu szkół publicznych w pełni przestrzegała przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty².

O zamiarze likwidacji szkół powiadomiła we właściwym terminie wszystkich rodziców i uzyskała stosowne opinie Kuratora Oświaty w Rzeszowie oraz związków zawodowych i stowarzyszeń, działających w dziedzinie oświaty.

Likwidacja sześciu szkół prowadzonych przez Gminę nie miała negatywnego wpływu na organizację gminnej sieci szkół i warunki dalszego kształcenia uczniów. Uczniowie likwidowanych szkół nie skorzystali z możliwości dalszej nauki w innych szkołach publicznych na terenie Gminy, lecz podjęli ją w szkołach niepublicznych, prowadzonych przez powołane w międzyczasie stowarzyszenia i reaktywowane w tych samych budynkach szkolnych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

² Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.

Gmina użyczyła stowarzyszeniom wszystkie obiekty szkolne w pełnym zakresie, wraz z całym wyposażeniem oraz pomocami dydaktycznymi, co zapewniło uczniom niezmiernie warunki nauczania i nie wydłużyło ich drogi do szkoły.

Gmina uzyskała wymierne korzyści finansowe i oszczędności budżetowe związane z likwidacją sześciu, funkcjonujących na jej terenie szkół publicznych, w roku następnym po likwidacji w kwocie 1.388.563 zł.

Stwierdzono jednakże 20 miesięczne opóźnienie w uchwaleniu przez Radę Gminy aktualizacji planu gminnej sieci szkół podstawowych oraz planu gminnej sieci przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, co zaburzało w tym czasie realizację zadań dyrektorów szkół podstawowych w zakresie kontroli spełniania obowiązku szkolnego.

Stwierdzono również, że Gmina udzieliła w 2011 r. dotacji stowarzyszeniom prowadzącym niepubliczne szkoły podstawowe z naruszeniem przepisów *ustawy o systemie oświaty*, gdyż mimo niezachowania warunku złożenia do organu dotującego informacji o planowej liczbie uczniów w dacie do 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji, określonego w art. 90 ust. 2a tej ustawy, dotacja została udzielona.

Stowarzyszenia będące organami prowadzącymi niepubliczne szkoły podstawowe powstały i uzyskały uprawnienia do ich prowadzenia po dacie 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja gminnej sieci szkół i warunki kształcenia uczniów.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Zapewnienie uczniom zlikwidowanych szkół możliwości kontynuowania nauki w innych szkołach publicznych tego samego typu.

1.1.1. Uchwałą Nr XXXII/217/2013 Rady Gminy w Tarnowcu (RG) z dnia 29 kwietnia 2013 r. ustalono sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz plan sieci i granic obwodów publicznych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę Tarnowiec.

Zgodnie z ww. uchwałą, sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych, sieć i granice obwodów publicznych szkół podstawowych oraz sieć i granice obwodów publicznych gimnazjów, prowadzonych przez Gminę w roku szkolnym 2013/2014 przedstawia się następująco:

1) Przedszkola i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych:

- Gminne Przedszkole w Tarnowcu – posiada 4 oddziały, do którego uczęszcza 95 wychowanków,
- 1 Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej (SP) w Czeluśnicy, do którego uczęszcza 19 wychowanków,
- 1 Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej (SP) w Łajscach, do którego uczęszcza 6 wychowanków,
- 1 Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej (SP) w Łubnie Szlacheckim, do którego uczęszcza 17 wychowanków,
- 1 Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej (SP) w Umieszczu, do którego uczęszcza 6 wychowanków.

2) Szkoły podstawowe:

- SP w Czeluśnicy o strukturze organizacyjnej klas I – VI, obejmująca obwód sołectw Czeluśnica i Gąsówka, posiada 6 oddziałów, do których uczęszcza 52 uczniów,

- SP w Łajscach o strukturze organizacyjnej klas I – VI, obejmująca obwód sołectw Łajsce, Nowy Glinik, Glinik Polski, posiada 6 oddziałów, do których uczęszcza 50 uczniów,
- SP w Łubnie Szlacheckim o strukturze organizacyjnej klas I – VI w Zespole Szkół Publicznych, obejmująca obwód sołectw Łubno Szlacheckie, Łubno Opace i Łubienko, posiada 6 oddziałów, do których uczęszcza 69 uczniów,
- SP w Tarnowcu o strukturze klas I – VI w Zespole Szkół Publicznych w Tarnowcu, obejmująca obwód sołectw Tarnowiec, Dobrucowa, Brzezówka, Potakówka, Sądkowa, Roztoki oraz Gliniczek, posiada 8 oddziałów, do których uczęszcza 149 uczniów,
- SP w Umieszczu o strukturze klas I – VI w Zespole Szkół Publicznych w Umieszczu, obejmująca obwód sołectw Umieszcz i Wrocanka, posiada 6 oddziałów, do których uczęszcza 35 uczniów.

3) Gimnazja:

- Publiczne Gimnazjum w Łubnie Szlacheckim obejmujące klasy I – III w Zespole Szkół Publicznych w Łubnie Szlacheckim i obwód sołectw Łubno Szlacheckie, Łubno Opace, Łubienko, Łajsce, Nowy Glinik i Glinik Polski, posiada 5 oddziałów, do których uczęszcza 91 uczniów,
- Publiczne Gimnazjum w Tarnowcu obejmujące klasy I – III w Zespole Szkół Publicznych w Tarnowcu i obwód sołectw Tarnowiec, Dobrucowa, Brzezówka, Potakówka, Sądkowa, Roztoki i Gliniczek, posiada 5 oddziałów, do których uczęszcza 107 uczniów,
- Publiczne Gimnazjum w Umieszczu obejmujące klasy I – III w Zespole Szkół Publicznych w Umieszczu i obwód sołectw Umieszcz, Wrocanka, Czeluśnica i Gąsówka, posiada 3 oddziały, do których uczęszcza 49 uczniów.

Gmina nie prowadzi na swoim terenie innych szkół oraz placówek oświatowych.

Gmina w roku szkolnym 2013/2014 dotuje następujące niepubliczne szkoły i placówki oświatowe:

- 1) Niepubliczna Szkoła Podstawowa (NSP) w Łubienku: 4 oddziały szkolne – 17 uczniów, 1 oddział przedszkolny - 2 wychowanków, 1 punkt przedszkolny – 7 wychowanków, łącznie 26 uczniów i wychowanków,
- 2) NSP w Nowym Gliniku: 6 oddziałów szkolnych – 44 uczniów, 1 oddział przedszkolny - 12 wychowanków, łącznie 56 uczniów i wychowanków,
- 3) NSP w Gliniku Polskim: 6 oddziałów szkolnych – 38 uczniów, 1 oddział przedszkolny - 14 wychowanków, 1 punkt przedszkolny – 21 wychowanków,
- 4) NSP w Roztokach: 6 oddziałów szkolnych – 37 uczniów, 1 oddział przedszkolny - 12 wychowanków, 1 punkt przedszkolny – 10 wychowanków, łącznie 59 wychowanków
- 5) NSP we Wrocance: 6 oddziałów szkolnych – 31 uczniów, 1 oddział przedszkolny - 6 wychowanków, 1 punkt przedszkolny – 11 wychowanków, łącznie 48 wychowanków,
- 6) Niepubliczny Punkt Przedszkolny w Brzezówce – 18 wychowanków.

Rada Gminy nie skorzystała z prawnych możliwości zawartych w § 68 Statutu Gminy z dnia 24 marca 2003 r., dających możliwość utworzenia jednostki pomocniczej Gminy w postaci jednostki organizacyjnej do obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych.

W myśl treści § 36 pkt 4 lit. e Regulaminu Organizacyjnego Urzędu utworzono stanowisko ds. oświaty, do którego przypisano, m.in. zadania dotyczące współpracy z dyrektorami szkół, sprawy dyrektorów i nauczycieli, kontrolę realizowania obowiązku szkolnego przez młodzież, sprawy związane z dojazdami dzieci do szkół oraz sprawozdawczość dotyczącą oświaty.

Wydział Finansowo-Księgowy Urzędu, zgodnie z treścią § 39 Regulaminu, prowadzi obsługę ekonomiczno-finansową placówek oświatowych, w tym wynagrodzenia, pełną obsługę ZUS, podatkową i pozostałą w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli, str. 5 - 13)

1.1.2. Na przestrzeni okresu 2010 – 2013 r. w gminnej sieci placówek szkolnych wystąpiły istotne przekształcenia i zmiany z powodu krytycznych warunków demograficznych, które coraz bardziej niekorzystnie wpływały na organizację procesu nauczania i wymuszały zatwierdzanie arkuszy organizacyjnych szkół z coraz większą liczbą zajęć w klasach łączonych.

Zjawisko klas łączonych występowało we wszystkich szkołach proponowanych do likwidacji przez Gminę.

Uchwałami Nr IV/22 – 27/11 RG z dnia 31 stycznia 2011 r. w sprawie zamiaru likwidacji z dniem 31 sierpnia szkół oraz uchwałami Nr VIII/55 – 60/2011 RG z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie likwidacji z dniem 31 sierpnia 2011 r. szkół, postanowiono zlikwidować w Gminie następujące szkoły publiczne:

1) SP w Brzezówce obejmującej funkcjonującą tylko II i III klasę, która wg stanu na dzień 30 września 2010 r., liczyła 5 uczniów (2 w II klasie i 3 w III klasie), z zapewnieniem kontynuowania dalszej nauki dzieciom w SP w Tarnowcu, liczącej 156 uczniów.

2) SP w Łubienku obejmującej klasy I – III wraz z oddziałem zerowym, z zapewnieniem wszystkim dzieciom z tej szkoły dalszej nauki w SP w Łubnie Szlacheckim.

Według stanu na dzień 30 września 2010 r. szkoła miała 7 uczniów oraz 7 wychowanków oddziału „0”, natomiast przejmująca uczniów SP w Łubnie Szlacheckim liczyła 72 uczniów oraz 12 wychowanków oddziału „0”.

3) SP w Nowym Gliniku obejmującej klasy I – VI wraz z oddziałem zerowym, z zapewnieniem kontynuowania dalszej nauki wszystkim dzieciom z tej szkoły w SP w Łajscach.

Według stanu na dzień 30 września 2010 r. szkoła miała 42 uczniów oraz 16 wychowanków oddziału „0”, natomiast przejmująca uczniów SP w Łajscach liczyła 49 uczniów i 9 wychowanków oddziału „0”.

4) SP w Gliniku Polskim obejmującej klasy I – VI wraz z oddziałem zerowym, z zapewnieniem kontynuowania dalszej nauki wszystkim dzieciom z tej szkoły w SP w Łajscach.

Według stanu na dzień 30 września 2010 r. szkoła miała 42 uczniów oraz 7 wychowanków oddziału „0”.

5) SP we Wrocance obejmującej klasy I – VI wraz z oddziałem zerowym, z zapewnieniem kontynuowania dalszej nauki dzieciom w SP w Umieszczu.

Według stanu na dzień 30 września 2010 r. szkoła miała 41 uczniów oraz 11 wychowanków oddziału „0”, natomiast przejmująca uczniów SP w Umieszczu liczyła 40 uczniów i 9 wychowanków oddziału „0” i poniżej „0”.

6) SP w Roztokach obejmującej klasy I – VI wraz z oddziałem zerowym, z zapewnieniem wszystkim dzieciom z tej szkoły dalszej nauki w SP w Tarnowcu.

Według stanu na dzień 30 września 2013 r. szkoła miała 40 uczniów oraz 18 wychowanków oddziału „0”.

Wszystkim uczniom likwidowanych szkół Gmina zapewniała kontynuację nauki w innych szkołach publicznych tego samego typu.

W uzasadnieniach do uchwał Rady Gminy w sprawie likwidacji szkół głównym argumentem była zbyt mała liczba uczniów.

Likwidacja szkół miała w swoim zamiarze przeniesienie dzieci do szkół większych, co miało uczniom poprawić warunki nauki polegające w znacznej mierze na nauce

w klasach rozłączonych. Uczniowie mogliby korzystać z dużych klas lekcyjnych, świetlic szkolnych, przestronnych korytarzy oraz obszernego terenu wokół szkoły. Przesłanki ekonomiczne były znacznym, ale nie jedynym powodem likwidacji szkół. Ostatecznie w roku szkolnym 2011/2012, z powodu faktycznej likwidacji SP w Brzezówce, miejsce nauczania zmieniło 2 z 5 uczniów, przechodząc do SP w Tarnowcu, zaś 3 uczniów przeszło w okresie wcześniejszym do SP w Tarnowcu, przed rozpoczęciem likwidacji, celem kontynuowania nauki w IV i następnych klasach.

Malejąca liczba uczniów w SP w Brzezówce powodowana była bliską odległością szkoły od SP w Tarnowcu, o lepszych pod każdym względem warunkach nauczania, trzyoddziałową jej organizacją oraz istniejącym od wielu lat dowozem dzieci do SP w Tarnowcu.

Uczniowie pozostałych 5 likwidowanych szkół nie zmienili miejsca nauki, ponieważ związane w międzyczasie stowarzyszenia, przejęły dalsze nauczanie tych uczniów w utworzonych szkołach niepublicznych, w budynkach dotychczasowych szkół publicznych.

(dowód: akta kontroli, str. 14 - 68)

1.1.3. Wójt, działając w wykonaniu podjętych przez RG uchwał w sprawie likwidacji szkół, powiadomił pisemnie wszystkich rodziców uczniów oraz Podkarpackiego Kuratora Oświaty w Rzeszowie o zamiarze likwidacji ww. szkół z dniem 31 sierpnia 2011 r.

Równocześnie, zgodnie z wymogami art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³, zwrócił się do Kuratora o wydanie opinii dotyczącej likwidacji ww. szkół.

Pozytywne opinie Kuratora uzyskano w sprawie likwidacji SP w Brzezówce, SP w Łubienku, SP w Nowym Gliniku, natomiast negatywnie w przypadku SP w Gliniku Polskim, SP we Wrocance i SP w Roztokach, chociaż w uzasadnieniu negatywnych opinii Kurator stwierdził, *„że organizacja nauczania, w przypadku likwidacji, byłaby korzystniejsza ze względu na rozłączność klas oraz lepsze warunki do nabywania kompetencji społecznych.”*

Zgodnie z wymogami art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych⁴, projekty uchwał w sprawie likwidacji szkół skonsultowany został z reprezentatywnymi organizacjami związkowymi, działającymi na terenie województwa podkarpackiego, tj. Komisją Międzyzakładową NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania w Jaśle, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych w Rzeszowie, Forum Związków Zawodowych Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie.

Ponadto komplet dokumentów został przekazany do Zarządu Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Tarnowcu.

Komisja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania w Jaśle pozytywnie ustosunkowała się do likwidacji SP w Brzezówce i Łubienku, natomiast negatywnie do likwidacji SP w Gliniku Polskim, SP w Nowym Gliniku, SP w Roztokach i SP we Wrocance.

Forum Związków Zawodowych Zarząd Wojewódzki Forum ZZ Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie pozytywnie zaopiniował likwidację SP w Brzezówce i SP w Łubienku, natomiast negatywnie likwidację SP w Gliniku Polskim oraz nie zajęł stanowiska odnośnie likwidacji SP w Roztokach i SP we Wrocance.

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Zarząd Wojewódzki w Rzeszowie nie udzielił odpowiedzi Gminie w ww. kwestii, jak również Związek

³ Dz. U. z 2004 r., Nr 139, poz.814 ze zm.

⁴ Dz. U. z 1991 r. Nr 55, poz. 234 ze zm.

Nauczycielstwa Polskiego Zarząd Oddziału w Tarnowcu nie przedstawił swojego stanowiska w niniejszej sprawie.

Główną argumentacją organizacji związkowych było stwierdzenie, iż czynnik ekonomiczny nie może być głównym kryterium decyzji o likwidacji szkół oraz to, że przy likwidacji szkoły zostanie przerwana łączność i identyfikacja dziecka ze środowiskiem.

Rada Gminy swoimi uchwałami z dnia 11 kwietnia 2011 r. odrzuciła negatywne opinie związków.

Ostatecznie z powodu negatywnych opinii środowiska rodziców, wyrażających się argumentacją o długoletnich tradycjach likwidowanych szkół i dyskomfortem dzieci, zmuszonych do dojeżdżania do nowych szkół oraz powołaniem przez rodziców i nauczycieli stowarzyszeń do prowadzenia szkół, w miejsce zlikwidowanych sześciu szkół publicznych powstało 5 nowych niepublicznych szkół (SP Łubienko, SP Nowy Glinik, SP Glinik Polski, SP Wrocanka, SP Roztoki), w dotychczasowych budynkach szkolnych.

Faktycznej likwidacji została poddana tylko SP w Brzezówce.

W niepublicznych szkołach prowadzonych przez stowarzyszenia nauczyciele zostali zatrudnieni na podstawie umów o pracę na czas nieokreślony oraz na umowy zlecenia, w zależności od potrzeb dla osób, dla których jest to drugie miejsce zatrudnienia.

Wymiar pensum dydaktycznego wynosi 22 godzin tygodniowo w NSP w Nowym Gliniku, 24 godziny w NSP w Gliniku Polskim, Roztokach i Wrocance oraz 28 godzin tygodniowo w NSP w Łubienku, ponieważ zmniejszono zakres zjawiska klas łączonych w porównaniu do okresu, kiedy ww. szkoły funkcjonowały w publicznej formie organizacyjnej.

Łączenie klas występowało we wszystkich szkołach przewidzianych do likwidacji, a obecnie występuje w ograniczonym zakresie w SP w Łubienku oraz w Nowym Gliniku w zakresie zajęć wychowania fizycznego.

Wynagradzanie nauczycieli następuje w oparciu o przepisy Kodeksu Pracy oraz regulaminy wynagradzania pracowników niepublicznych szkół podstawowych, określające wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli oraz szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw.

Niniejsze regulaminy zostały przyjęte uchwałami walnych zgromadzeń członków stowarzyszeń prowadzących szkoły.

Wysokość przeciętnych wynagrodzeń w nowopowstałych szkołach niepublicznych w roku szkolnym przejęcia uczniów zlikwidowanych szkół publicznych w ich relacji do przeciętnych wynagrodzeń nauczycieli szkół prowadzonych przez Gminę w roku kalendarzowym 2011, w którym dokonano likwidacji szkół przedstawiała się następująco:

- NSP w Łubienku – 1.800 zł/etat, w SP – 3.236 zł/etat,
- NSP w Gliniku Polskim – 2.203 zł, SP – 3.459 zł/etat,
- NSP w Roztokach – 2.199 zł, SP – 3.809 zł/etat,
- NSP we Wrocance – 2.371 zł, SP – 3.703 zł/etat,
- NSP w Nowym Gliniku – 2.460 zł, SP – 3.449 zł.

Średnie miesięczne wynagrodzenie nauczycieli w szkołach prowadzonych przez Gminę w roku szkolnym 2010/2011, uwzględniając naliczone kwoty wyrównujące dla poszczególnych stopni awansu, wynosiło 3.394 zł.

Poza dotacją z budżetu Gminy nowopowstałe szkoły niepubliczne nie są finansowane z innych źródeł finansowych Gminy.

W nowopowstałych szkołach niepublicznych nie wprowadzono odpłatności za nauczanie.

(dowód: akta kontroli, str. 69 - 96)

1.1.4. Opracowana przez Gminę na lata 2012 - 2017 perspektywa demograficzna dzieci zamieszkałych w obwodach likwidowanych szkół, które potencjalnie uczęszczałyby do nich w poszczególnych latach szkolnych, przedstawiała się następująco:

- SP w Brzezówce – 2011/2012 – 12 dzieci, 2012/2013 – 17 dzieci, 2013/2014 – 18 dzieci, 2014/2015 – 16 dzieci, 2015/2016 – 13 dzieci, 2016/2017 – 19 dzieci,
- SP w Gliniku Polskim – 2011/2012 – 37 dzieci, 2012/2013 – 37 dzieci, 2013/2014 – 37 dzieci, 2014/2015 – 42 dzieci, 2015/2016 – 44 dzieci, 2016/2017 – 43 dzieci,
- SP w Łubienku – 2011/2012 – 7 dzieci, 2012/2013 – 8 dzieci, 2013/2014 – 11 dzieci, 2014/2015 – 13 dzieci, 2015/2016 – 8, 2016/2017 – 10 dzieci,
- SP w Nowym Gliniku – 2011/2012 – 41 dzieci, 2012/2013 – 51 dzieci, 2013/2014 – 50 dzieci, 2014/2015 – 45 dzieci, 2015/2016 – 43 dzieci, 2016/2017 – 46 dzieci,
- SP w Roztokach – 2011/2012 – 37 dzieci, 2012/2013 – 46 dzieci, 2013/2014 – 52 dzieci, 2014/2015 – 52 dzieci, 2015/2016 – 53 dzieci, 2016/2017 – 55 dzieci,
- SP we Wrocance – 2011/2012 – 39 dzieci, 2012/2013 – 50, 2013/2014 – 49 dzieci, 2014/2015 – 46 dzieci, 2015/2016 – 47 dzieci, 2016/2017 – 54 dzieci.

Powyższa analiza wskazuje, że w perspektywie sześciu lat po likwidacji szkół nie zachodziłaby potencjalnie sytuacja wzrostu liczby uczniów tych szkół i ich likwidacja nie byłaby ze szkodą dla realizacji zadań oświatowych w przyszłości na terenie Gminy.

(dowód: akta kontroli, str. 97 - 131)

1.1.5. Po dokonanej likwidacji sześciu szkół publicznych na terenie Gminy funkcjonuje obecnie pięć szkół niepublicznych, reaktywowanych i prowadzonych przez stowarzyszenia powołane przez rodziców i nauczycieli, w budynkach byłych szkół publicznych w Gliniku Polskim, Nowym Gliniku, Łubienku, Roztokach i Wrocance, na podstawie umów zawartych z Urzędem, a to:

- umowa użyczenia nieruchomości SP w Łubienku zawarta w dniu 6 czerwca 2011 r. ze Stowarzyszeniem „Moja Szkoła” z siedzibą w Łubienku na okres od 1 września 2011 r. do dnia 31 sierpnia 2021 r.,
- umowa użyczenia nieruchomości SP w Nowym Gliniku zawarta w dniu 27 maja 2011 r. ze Stowarzyszeniem Rozwoju Wsi Nowy Glinik z siedzibą w Nowym Gliniku na okres od 1 września 2011 r. do dnia 31 sierpnia 2021 r.,
- umowa użyczenia nieruchomości SP w Gliniku Polskim zawarta w dniu 19 maja 2011 r. ze Stowarzyszeniem Unia Szkół z siedzibą w Gliniku Polskim na okres od 1 września 2011 r. do dnia 31 sierpnia 2014 r., następnie przedłużona aneksem do niniejszej umowy z dnia 11 lipca 2011 r., do dnia 31 sierpnia 2021 r.,
- umowa użyczenia nieruchomości SP w Roztokach zawarta w dniu 10 maja 2011 r. ze Stowarzyszeniem Unia Szkół z siedzibą w Gliniku Polskim na okres od 1 września 2011 r. do dnia 31 sierpnia 2014 r., przedłużona aneksem do umowy z dnia 11 lipca 2011 r., do dnia 31 sierpnia 2021 r.,
- umowa użyczenia nieruchomości SP we Wrocance zawarta w dniu 19 maja 2011 r. ze Stowarzyszeniem Unia Szkół z siedzibą w Gliniku Polskim na okres od 1 września 2011 r. do dnia 31 sierpnia 2014 r., przedłużona aneksem do umowy z dnia 11 lipca 2011 r., do dnia 31 sierpnia 2021 r.

W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy nie funkcjonowały szkoły publiczne prowadzone przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego ani też nie wystąpił przypadek likwidacji szkoły niepublicznej.

(dowód: akta kontroli, str. 132 - 152)

1.1.6. Rada Gminy, zgodnie z art. 17 ust. 4 i art. 14a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, podjęła w dniu 29 kwietnia 2013 r. uchwałę Nr XXXII/217/2013 w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz planu sieci i granic obwodów publicznych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez Gminę.

Od 1 września 2011 r. do dnia 29 kwietnia 2013 r. nadal obowiązywała w tej mierze uchwała Rady Gminy z 21 kwietnia 2008 r., mimo jej dezaktualizacji, spowodowanej likwidacją sześciu szkół.

Pan Bogusław Wójcik – Wójt Gminy Tarnowiec wyjaśnił, „*że podejmując uchwały o likwidacji szkół, Rada Gminy każdorazowo w treści tych dokumentów wskazywała, które szkoły na terenie Gminy Tarnowiec przejmują dotychczasowy obwód likwidowanej placówki.*

Treść tych zapisów nie pozostawiała żadnych wątpliwości, co do tego, w której placówce dzieci powinny kontynuować realizację obowiązku szkolnego, dając równocześnie formalną podstawę dla dyrektorów szkół do kontrolowania spełniania przez wszystkie dzieci z terenu Gminy Tarnowiec tego obowiązku.

Fakt, iż do przyjęcia przez Radę Gminy znowelizowanej uchwały o sieci szkół minęło 20 miesięcy, nie miał żadnego wpływu ani na realizację ani na kontrolę spełniania obowiązku szkolnego.”

Funkcjonująca na terenie Gminy w roku szkolnym 2013/2014 sieć publicznych szkół podstawowych i gimnazjów oraz przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych jest zgodna z obowiązującym planem sieci publicznych szkół podstawowych i gimnazjów zawartym w ww. uchwale Rady Gminy, opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

(dowód: akta kontroli, str. 5 – 6 i str. 152)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono 20 miesięczne opóźnienie w aktualizacji przez Radę Gminy planu gminnej sieci szkół podstawowych oraz planu gminnej sieci przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Sytuacja ta zaburzała realizację w tym czasie zadań dyrektorów szkół podstawowych w zakresie kontroli spełniania obowiązku szkolnego.

1.2. Zmiana warunków lokalowych nauczania uczniów po likwidacji szkoły.

1.2.1. Warunki lokalowe kształcenia uczniów przeniesionych po likwidacji szkoły do innej szkoły publicznej prowadzonej przez Gminę uległy polepszeniu w stosunku do 2 uczniów zlikwidowanej SP w Brzezówce, przeniesionych do SP w Tarnowcu.

SP w Tarnowcu dysponuje biblioteką i księgozbiorem w ilości 6.777 woluminów. Tygodniowy wymiar czasu pracy biblioteki w porównaniu do szkoły likwidowanej jest większy i wynosi 15 godzin.

Szkoła liczy obecnie 255 uczniów. Szkoła posiada jedną pracownię komputerową o 20 stanowiskach, podłączoną do internetu, umożliwiającą indywidualną pracę ucznia z komputerem.

Szkoła dysponuje salą gimnastyczną o powierzchni 360 m² oraz małą salą do zajęć ruchowych i gimnastyki o powierzchni 82,84 m² ze standardowym wyposażeniem, umożliwiającym prowadzenie zajęć wychowania fizycznego oraz innych zajęć rekreacyjnych

Obok sali znajdują się dwie szatnie razem z węzłem sanitarnym i natryskami.

Na terenie Szkoły znajduje się boisko szkolne o trawiastej nawierzchni, wyposażone standardowo do gier w piłkę.

Szkoła posiada miejsce do zabaw dla dzieci z klas I – III w budynku szkolnym oraz plac zabaw utworzony i oznakowany w ramach realizacji programu „Radosna Szkoła”.

W szkole funkcjonuje świetlica szkolna o powierzchni 78 m², funkcjonująca w godzinach od 6:45 do 16:00, sprawująca opiekę nad uczniami zapisanymi przez rodziców oraz dowożonymi do szkoły z innych miejscowości.

W Szkole istnieje możliwość spożycia ciepłego posiłku przez uczniów dostarczanego przez firmę cateringową w wydzielonym pomieszczeniu na jadalnię. Szkoła posiada wyodrębnioną powierzchnię edukacyjną dla uczniów klas I – III, zajmującą całe piętro budynku szkolnego i jedna z sal jest wyposażona w komputery dla uczniów.

Szkoła posiada jedną specjalistyczną pracownię do zajęć logopedycznych indywidualnych i rewalidacyjnych.

Średnia powierzchnia sal lekcyjnych na jednego ucznia wynosi 1,8 m².

Budynek szkolny i obiekty towarzyszące są utrzymane w należytym stanie technicznym i estetycznym i nie wymagają kapitalnych remontów i napraw.

Budynek zlikwidowanej SP w Brzeźowce posiada 542 m² powierzchni użytkowej wraz z częścią mieszkalną o powierzchni 106 m², 7 sal lekcyjnych oraz pokój nauczycielski.

Szkoła nie dysponowała świetlicą szkolną ani jadalnią.

Szkoła dysponowała salą ćwiczeń do zajęć wychowania fizycznego wyposażoną w podstawowy sprzęt.

Na terenie szkoły (łączy obszar działki 0,81 ha) znajduje boisko sportowe oraz plac zabaw dla dzieci wyposażony standardowo.

Budynek szkolny znajduje się w przeciętnym stanie technicznym i funkcjonalnym.

W piwnicach ściany są zagrzybione, posadzka znacznie zużyta.

Stolarka okienna jest w stanie pogorszonym i wymaga wymiany.

Ściany zewnętrzne budynku są niedocieplone.

W trakcie użytkowania wykonano remont sanitariatów oraz nowe pokrycie dachowe.

Budynek byłej szkoły oraz budynek gospodarczy zabezpieczone są przed dewastacją ogrodzeniem z siatki stalowej mocowanej do słupków stalowych, osadzonych w gruncie.

W części budynek jest użytkowany na potrzeby społecznego przedszkola, natomiast w pozostałej części pomieszczenia nie są wynajmowane i użytkowane ze względu na brak chętnych najemców, mimo starań Gminy.

Budynek byłej szkoły będzie podlegał sprzedaży w 2014 r. i w tym celu Gmina dokonała aktualizacji jego wyceny, którą określono w kwocie 576,6 tys. zł.

Uczniowie pozostałych 5 zlikwidowanych szkół publicznych kontynuują dalszą naukę w budynkach tychże szkół, prowadzonych przez stowarzyszenia, jako szkoły niepubliczne, korzystają z ich dotychczasowego wyposażenia ruchomego oraz dydaktycznego i ich warunki lokalowe nauczania nie uległy żadnym zmianom.

Nie zmieniła się liczba i rodzaj pracowni przedmiotowych, liczba i powierzchnia sal gimnastycznych, świetlic, jadalni, placów do zabaw i rekreacji oraz urządzeń sanitarno-higienicznych.

W NSP w Łubienku, Gliniku Polskim i Wrocance funkcjonują miejsca zabaw doposażone ze środków finansowych przydzielonych w ramach realizacji rządowego programu „Radosna Szkoła.”

W szkołach wydzielono funkcjonalne przestrzenie szkolne dla oddziałów przedszkolnych oraz sale lekcyjne dla uczniów klas I – III, z częścią edukacyjną i rekreacyjną.

We wszystkich szkołach zapewniono uczniom możliwość spożycia ciepłego, jednodaniowego posiłku w formie cateringu.

Wszystkie obiekty szkolne i towarzyszącą infrastrukturę Gmina przekazała stowarzyszeniom w użyczenie w stanie dobrym i ich obecny stan nie wymaga kapitalnych remontów i napraw.

(dowód: akta kontroli, str. 153- 189)

1.2.2. W szkołach prowadzonych przez Gminę nie występowały różnice programowe w nauczaniu poszczególnych przedmiotów, stąd też nie zachodziła konieczność eliminacji różnic w programach nauczania stosowanych w zlikwidowanej SP w Brzezówce i SP w Tarnowcu przejmującej uczniów.

(dowód: akta kontroli, str. 151)

1.2.3. Uczniowie 5 zlikwidowanych szkół publicznych kontynuują naukę w szkołach niepublicznych, powstałych na bazie szkół zlikwidowanych, z udostępnieniem wszystkich dotychczasowych pomieszczeń szkolnych i wyposażenia oraz terenów sportowo-rekreacyjnych, stąd też nie nastąpiła istotna zmiana warunków lokalowych do realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych szkoły.

(dowód: akta kontroli, str. 176 - 189)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Zmiana warunków organizacyjnych nauczania uczniów po likwidacji szkoły.

1.3.1. Po likwidacji SP w Brzezówce i przeniesieniu dwóch uczniów do SP w Tarnowcu nie stwierdzono pogorszenia warunków organizacyjnych kształcenia uczniów.

SP w Brzezówce była szkołą trzyoddziałową i nauka, zgodnie z zatwierdzonym przez organ prowadzący, tj. Gminę, arkuszem organizacyjnym szkoły, odbywała się w klasach łączonych na połowie wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

SP w Tarnowcu posiada nieporównywalnie większy potencjał lokalowy, dydaktyczny i pedagogiczny, a limity uczniów w poszczególnych oddziałach szkolnych nie są wyczerpane.

W szkole nie występuje zjawisko klas łączonych do nauki przedmiotów, a liczebność oddziałów szkolnych nie przekracza 26 uczniów.

(dowód: akta kontroli, str. 153 i str. 176 - 177)

1.3.2. Uczniowie 5 zlikwidowanych szkół publicznych kontynuują naukę w szkołach niepublicznych powstałych na bazie zlikwidowanych szkół i ich wyposażenia oraz dotychczasowej kadry nauczycielskiej i jest to praktycznie powielenie dotychczasowej organizacji nauczania, stosowanej wcześniej w szkole publicznej. W końcowym efekcie nastąpiło polepszenie warunków dydaktycznych w niniejszych szkołach z powodu ograniczenia zjawiska łączenia klas (występującego we wszystkich zlikwidowanych szkołach) w stosunku do okresu, gdy szkoły funkcjonowały jako publiczne oraz doposażenia w komputery, uzyskane z darowizn, osobistymi staraniami władz stowarzyszeń prowadzących szkoły.

Obecnie zjawisko klas łączonych występuje w NSP w Łubienku oraz w Nowym Gliniku w zakresie zajęć wychowania fizycznego.

(dowód: akta kontroli, str. 153 - 189)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4. Zmiana nauczycieli dla uczniów zlikwidowanych szkół.

1.4.1. Według stanu na dzień 30 września 2010 r., tj. ostatniego roku szkolnego przed likwidacją, w SP w Brzezówce zatrudnionych było 4 nauczycieli, wszyscy z wyższym wykształceniem, z przygotowaniem pedagogicznym, w tym 1 stażysta (ksiądz z miejscowej parafii nauczający religii), 1 nauczyciel kontraktowy, 2 dyplomowanych (50% ogółu dyplomowani i 65% wg etatu).

W SP w Tarnowcu, przejmującej uczniów zlikwidowanej szkoły, zatrudnionych było łącznie 16 nauczycieli, w tym 1 stażysta, 3 kontraktowych, 1 mianowany oraz 11 dyplomowanych (75% ogółu mianowani i dyplomowani i wg etatu).

Poziom kwalifikacji zawodowych nauczycieli w szkole przejmującej uczniów jest nieporównywalny wprost w stosunku do poziomu nauczycieli szkoły zlikwidowanej ze względu na wielkość szkoły oraz grona nauczycielskiego i należy uznać go za adekwatny.

W pozostałych pięciu zlikwidowanych szkołach publicznych, a następnie reaktywowanych przez stowarzyszenia jako niepubliczne, poziom kwalifikacji nauczycieli przedstawiał się następująco:

- SP w Łubienku – 1 nauczyciel kontraktowy i 3 mianowanych (75% ogółu mianowani i wg etatu),
 - SP w Gliniku Polskim – 3 kontraktowych, 2 mianowanych i 6 dyplomowanych (72,7% ogółu mianowani i dyplomowani),
 - SP w Nowym Gliniku – 1 kontraktowy, 4 mianowanych, 5 dyplomowanych (80% ogółu mianowani i dyplomowani),
 - SP w Roztokach – 1 stażysta, 2 kontraktowych, 2 mianowanych oraz 6 dyplomowanych (72,7% ogółu mianowani i dyplomowani),
 - SP we Wrocance – 1 kontraktowy, 9 dyplomowanych (90% ogółu dyplomowani).
- (dowód: akta kontroli, str. 190 - 202)

1.4.2. Z ogólnej liczby 3 nauczycieli zatrudnianych w zlikwidowanej SP w Brzezówce, jeden nauczyciel został zatrudniony w SP w Czeluśnicy, drugi w SP w Łubnie Szlacheckim.

Losy nauczycieli z pozostałych 5 zlikwidowanych szkół publicznych (SP w Gliniku Polskim 11, SP w Łubienku – 4, SP w Nowym Gliniku – 10, SP w Roztokach – 11, SP we Wrocance – 10) w łącznej liczbie 46 osób przedstawiały się następująco:

- 12 nauczycieli znalazło zatrudnienie w szkołach prowadzonych przez Gminę w niepełnym wymiarze czasu pracy,
- 3 nauczycieli przeszło na emeryturę,
- 31 zostało zatrudnionych przez stowarzyszenia w reaktywowanych szkołach niepublicznych.

(dowód: akta kontroli, str. 96)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność Gminy w zbadanym zakresie.

Gmina w pełni wywiązała się z obowiązków zawartych w ustawie o systemie oświaty, powiadamiając wszystkich rodziców o zamiarze likwidacji szkół, kuratora oświaty oraz związku i stowarzyszenia działające w oświacie.

Gmina zapewniła uczniom zlikwidowanych szkół możliwość kontynuacji nauki w innych szkołach tego typu, funkcjonujących na terenie Gminy.

Uczniowie nie skorzystali z tej propozycji i podjęli naukę w szkołach niepublicznych, utworzonych przez stowarzyszenia, wobec czego Gmina udostępniła

stowarzyszeniu nieodpłatnie obiekty szkolne wraz z infrastrukturą, wyposażeniem i pomocami dydaktycznymi i tym samym spowodowała, że warunki dalszego nauczania w tych szkołach nie uległy pogorszeniu.

Stwierdzono, że Gmina z 20 miesięcznym opóźnieniem dokonała aktualizacji planu gminnej sieci szkół podstawowych oraz planu sieci przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, co zaburzało w tym czasie realizację zadań dyrektorów szkół podstawowych w zakresie kontroli spełniania obowiązku szkolnego.

2. Organizacja dowożenia uczniów do szkoły na terenie Gminy.

2.1. W roku szkolnym 2012/2013 Gmina realizowała obowiązek zapewnienia wszystkim uprawnionym uczniom dowożenia do szkół na terenie Gminy do:

- Zespołu Szkół w Łubnie Szlacheckim w liczbie 77, na podstawie porozumienia międzygminnego z Burmistrzem Miasta Jasła Nr 1/2012 z dnia 30 stycznia 2012 r., przez Zakład Komunikacji Samochodowej w Jasle, a od 1 stycznia 2013 r. do 28 czerwca 2013 r. przez podmiot wyłoniony w trybie zamówień publicznych – Usługi Autokarowe Biuro Turystyczne „RUMCAJS” w Jasle, wraz z opiekunem szkolnym,

- Zespołu Szkół w Tarnowcu dla 149 uczniów w okresie od 1 września do 31 grudnia 2012 r. własnym gimbusem, a od 1 stycznia 2013 r. autobusem szkolnym, przekazanym nieodpłatnie do Samorządowego Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej w Tarnowcu, na podstawie zarządzenia Nr 98/2011 z dnia 30 grudnia 2011 r., który kursował już na tej trasie uprzednio,

- dla 6 uczniów Zespołu Szkół w Umieszczu, na zasadzie zwrotu kosztów dojazdu do szkoły środkami komunikacji publicznej.

W ramach istniejącego uprzednio dowozu dzieci z miejscowości Brzezówka do Zespołu Szkół w Tarnowcu, Gmina zapewniła dowożenie dla uczniów zlikwidowanej Szkoły Podstawowej w Brzezówce, zarówno 3 uczniom, którzy uprzednio przeszli z klasy III do IV SP w Tarnowcu, jak również 2 uczniom, zmuszonym do przejścia z II klasy do III w SP w Tarnowcu.

(dowód: akta kontroli, str. 203 - 216)

2.2. SP w Tarnowcu, która przejęła 2 uczniów ze zlikwidowanej II klasy SP w Brzezówce jest oddalona o 3 km o tej szkoły. Uczniowie zlikwidowanej szkoły nie korzystali z dojazdów do tej szkoły.

Uczniowie z SP w Brzezówce korzystają z dojazdu do SP w Tarnowcu autobusem szkolnym, który kursował już na tej trasie uprzednio.

Łączny czas przejazdu pojazdu szkolnego z przystanku pierwszego, odbywającego się o godz. 7¹⁶, do Szkoły Podstawowej w Tarnowcu wynosi 16 minut.

Długość trasy całkowitej przejazdu i odległość do szkoły z miejsca odbioru uczniów wynosi 3 km, a czas oczekiwania uczniów od momentu przywozu do szkoły do rozpoczęcia zajęć lekcyjnych wynosi 20 minut.

Opiekun uczniów odprowadza uczniów dowożonych pod drzwi wejściowe do szkoły i przekazuje ich wyznaczonemu przez dyrektora szkoły nauczycielowi wychowawcy lub nauczycielowi prowadzącemu zajęcia świetlicowe, natomiast podczas odwozu opiekun odbiera uczniów spod drzwi szkoły, prowadzi ich do autobusu szkolnego i wpuszcza zgodnie z ustalonym porządkiem, notując ich obecność.

Dzieci dojeżdżające do szkoły oczekują na zadaszonym przystanku autobusowym i w bezpiecznych warunkach.

(dowód: akta kontroli, str. 216)

2.3. Likwidacja SP w Brzezówce nie spowodowała wydłużenia trasy dowożenia dzieci do szkoły lub realizacji dodatkowych kursów autobusu, konieczności zakupu i wprowadzenia dodatkowych środków transportu do obsługi dowożenia, dodatkowego zatrudnienia kierowcy ani innych działań związanych z organizacją dowożenia uczniów.

Likwidacja SP w Brzezówce nie skutkowała wzrostem kosztów Gminy w zakresie realizacji zadania dowozu uczniów do szkół przez Gminę.

(dowód: akta kontroli, str. 151 i str. 67)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Gminy, zapewniające bezpieczne i nieuciążliwe dla uczniów zlikwidowanej szkoły warunki dowozu ich do szkoły przejmującej.

3. Finansowanie zadań oświatowych Gminy.

3.1. Zagospodarowanie przez Gminę mienia zlikwidowanych szkół.

3.1.1. Budynki i grunty zajmowane na potrzeby zlikwidowanych szkół publicznych w Łubienku, Gliniku Polskim, Nowym Gliniku, Roztokach i Wrocance, na mocy umów użyczenia, opisanych w punkcie 1.1.5 niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zostały przekazane stowarzyszeniom do prowadzenia niepublicznych szkół podstawowych.

Gmina jest nadal właścicielem nieruchomości zlikwidowanych szkół, a ich wartość księgowa ustalona przez rzeczoznawcę majątkowego przedstawiała się następująco:

- SP w Łubienku – 498,9 tys. zł, w tym 45,5 tys. zł wartość gruntu, 21,6 tys. zł wartość infrastruktury i 431,7 tys. zł wartość budynku,
- SP w Gliniku Polskim – 1.005,0 tys. zł, w tym 41,7 tys. zł wartość gruntu, 28,1 tys. zł wartość infrastruktury i 935,3 tys. zł wartość budynku,
- SP w Nowym Gliniku – 680,2 tys. zł, w tym 22,5 tys. zł wartość gruntu, 19,2 tys. zł wartość infrastruktury i 638,5 tys. zł wartość budynku,
- SP w Roztokach – 881,8 tys. zł, w tym 42,1 tys. zł wartość gruntu oraz 839,7 tys. zł wartość budynku wraz z infrastrukturą,
- SP we Wrocance – 623,4 tys. zł, w tym 42,1 tys. zł wartość gruntu, 27,7 tys. zł wartość infrastruktury i 553,6 tys. zł wartość budynku.

Odnosnie budynku i pozostałych nieruchomości po byłej SP w Brzezówce Gmina jest nadal właścicielem nieruchomości, obejmującej działkę ewidencyjną nr 89/1 o powierzchni 0,81 ha, nr księgi wieczystej Kw 52296, zabudowanej budynkiem byłej szkoły wraz z infrastrukturą.

Umowami użyczenia z dnia 8 listopada 2007 r. i 2 stycznia 2009 r., zawartymi ze Stowarzyszeniem Rozwoju Wsi Brzezówka, przekazano dwa lokale o powierzchni 102,70 m² znajdujące się na parterze budynku wraz z możliwością korzystania z korytarza i urządzeń higieniczno-sanitarnych na okres od dnia 8 listopada 2007 r. do dnia 31 sierpnia 2011 r., na prowadzenie niepublicznego punktu przedszkolnego „Leśne Przedszkole.”

W dniu 1 września 2011 r. Gmina zawarła ze Stowarzyszeniem Rozwoju Wsi Brzezówka nową umowę użyczenia parteru budynku byłej szkoły o powierzchni użytkowej 227,82 m², na okres od dnia 1 września 2011 r. do dnia 31 sierpnia

2012 r., przedłużanej następnie aneksami z dnia 3 września 2012 r. i z dnia 13 sierpnia 2013 r. na okres do dnia 30 czerwca 2014 r.

We wszystkich umowach użyczenia biorący do używania nieruchomości zobowiązali się, m.in. do prowadzenia dokumentacji technicznej budynków zgodnie z przepisami prawa oraz jej aktualizacji, przeprowadzania przeglądów budynków, przeprowadzania konserwacji i bieżących napraw przedmiotu użyczenia, do ponoszenia kosztów z tytułu bieżącej eksploatacji obiektów, w szczególności uiszczania opłat za energię elektryczną, gaz, odpady komunalne, opłat telekomunikacyjnych, kontynuowania ubezpieczenia mienia ruchomego Gminy będącego w posiadaniu stowarzyszeń.

Nakłady inne niż ww. wymienione, na podstawie uprzednich uzgodnień i pisemnych ustaleń stron, mogą być w całości lub części pozostawione, bądź zabrane przez biorącego w używanie lub też rozliczone w zależności od dokonanych przez strony zgodnych ustaleń.

Ze względu, że Gmina nie zbywała nieruchomości pozostałych po zlikwidowanych szkołach, stąd też nie poniosła kosztów ich zbycia ani nie uzyskała przychodów z tego tytułu.

W przypadku byłej SP w Brzeźówce, ze względu na fakt, że budynek szkolny tylko w części jest użytkowany na potrzeby przedszkola, Gmina ponosi różnicę kosztów jego utrzymania, która w okresie 2011 – 2013 r. (wrzesień) zamknęła się kwotą 39,3 tys. zł.

(dowód: akta kontroli, str. 132 – 150 i str. 217 - 224)

3.1.2. Rada Gminy uchwałami Nr VIII/55 – 60/2011 z dnia 27 kwietnia 2011 r. upoważniła Wójta do rozdysponowania mienia ruchomego znajdującego się w likwidowanych szkołach.

Zarządzeniami Wójta Nr 64 – 74/2011 z dnia 31 sierpnia 2011 r. rozdysponowano mienie ruchome zlikwidowanych szkół na rzecz Zespołu Szkół Publicznych w Tarnowcu, Umieszczu, Łubnie Szlacheckim oraz na rzecz Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Nowy Glinik, Stowarzyszenia Unia Szkół w Gliniku Polskim, Stowarzyszenia Moja Szkoła w Łubienku - prowadzącym szkoły niepubliczne, w miejsce zlikwidowanych szkół publicznych i na rzecz Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Brzeźówka, prowadzącego punkt przedszkolny.

Zarządzeniami Wójta powołano komisje do przyjęcia mienia ruchomego likwidowanych jednostek oświatowych, komisje do przekazania mienia ruchomego i dokumentacji likwidowanych szkół na rzecz Zespołu Szkół Publicznych w Łubnie Szlacheckim, Tarnowcu, Umieszczu oraz komisję do przekazania majątku ruchomego na rzecz stowarzyszeń prowadzących szkoły.

Przekazanie mienia w nieodpłatne użytkowanie odbyło się na podstawie protokołów zdawczo – odbiorczych z dnia 30 i 31 sierpnia 2011 r., według szczegółowych wykazów stanowiących załączniki do niniejszych protokołów.

Do wykorzystania innym szkołom prowadzonym przez Gminę przekazano mienie ruchome o wartości 83,8 tys. zł na podstawie:

- protokołu z dnia 31 sierpnia 2011 r. przekazania pracowni komputerowej SP w Roztokach o wartości 35,9 tys. zł na rzecz ZSP w Tarnowcu,
- protokołu z dnia 31 sierpnia 2011 r. przekazania pracowni komputerowej SP we Wrocance o wartości 35,9 tys. zł na rzecz ZSP w Umieszczu,
- czterech protokołów z dnia 31 sierpnia 2011 r. przekazania mienia ruchomego SP w Brzeźówce o wartości 12,0 tys. zł na rzecz ZSP w Łubnie Szlacheckim, SP w Czeluśnicy, ZSP w Tarnowcu, ZSP w Umieszczu.

Do wykorzystania innym podmiotom (stowarzyszeniom) prowadzącym szkoły niepubliczne przekazano mienie ruchome o wartości 395,8 tys. zł na podstawie:

- protokołu z dnia 31 sierpnia 2011 r. przekazania pozostałego mienia ruchomego SP we Wrocance na rzecz Stowarzyszenia Unia Szkół z siedzibą w Gliniku Polskim o łącznej wartości 68,4 tys. zł,
- protokołu z dnia 31 sierpnia 2011 r. przekazania mienia ruchomego SP w Nowym Gliniku na rzecz Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Nowy Glinik o łącznej wartości 95,8 tys. zł,
- protokołu z dnia 30 sierpnia 2011 r. przekazania mienia ruchomego SP w Łubienku na rzecz Stowarzyszenia Moja Szkoła z siedzibą w Łubienku o łącznej wartości 43,2 tys. zł,
- protokołu z dnia 31 sierpnia 2011 r. przekazania mienia ruchomego SP w Gliniku Polskim na rzecz Stowarzyszenia Unia Szkół z siedzibą w Gliniku Polskim o wartości 108,3 tys. zł,
- protokołu z dnia 31 sierpnia 2011 r. przekazania pozostałego mienia ruchomego SP w Roztokach na rzecz Stowarzyszenia Unia Szkół z siedzibą w Gliniku Polskim o łącznej wartości 64,7 tys. zł,
- protokołu z dnia 31 sierpnia 2011 r. przekazania mienia ruchomego SP w Brzeźówce o łącznej wartości 15,4 tys. zł na rzecz Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Brzeźówka.

Gmina nie sprzedawała majątku ruchomego po zlikwidowanych szkołach.

Z ewidencji księgowej odpisano jako mienie zużyte, uszkodzone i zniszczone o łącznej wartości 15,4 tys. zł.

W Gminie nie wystąpił przypadek niezadysponowania pozostałym mieniem po szkołach do dalszego wykorzystania i Gmina nie ponosiła z tego tytułu kosztów.

Cale pozostałe wyposażenie zlikwidowanych szkół rozdysponowano między uprawnione podmioty, tj. szkoły publiczne i stowarzyszenia prowadzące szkoły niepubliczne.

Gmina nie zbywała żadnego majątku ruchomego po zlikwidowanych szkołach, nie poniosła kosztów zbycia tego majątku ani też nie uzyskała z tego tytułu żadnych dochodów.

(dowód: akta kontroli, str. 225 280 i str. 152)

3.1.3. W Gminie nie wystąpił w badanym okresie przypadek przekształcenia szkoły poprzez ograniczenie jej stopnia organizacyjnego, stąd też nie wystąpiły zagadnienia z tym związane.

(dowód: akta kontroli, str. 152)

3.1.4. Gmina w badanym okresie nie uzyskiwała dochodów z gospodarczego wykorzystania majątku pozostałego po zlikwidowanych szkołach.

Ze względu na niepełne zagospodarowanie pomieszczeń budynku po byłej SP w Brzeźówce z braku chętnych na najem pomieszczeń, Gmina w okresie 2011 – 2013 (wrzesień) poniosła częściowe koszty jego utrzymania w łącznej wysokości 39,3 tys. zł.

(dowód: akta kontroli, str. 152)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2. Wpływ likwidacji szkoły na zmiany w zatrudnieniu pracowników do realizacji zadań oświatowych.

3.2.1. Łączna liczba nauczycieli i innych pracowników zlikwidowanych szkół publicznych w Gminie na dzień 31 sierpnia 2011 r. wynosiła 56 osób.

Wszyscy pracownicy byli zatrudnieni na podstawie umów o pracę.

Spośród liczby 56 pracowników likwidowanych szkół publicznych:

- 46 było nauczycielami (w tym 6 osób na stanowiskach kierowniczych – dyrektorów) i z tej liczby nauczycieli - 40 zatrudnionych było na czas nieograniczony i 6 na czas ograniczony,

- 10 osób stanowili pracownicy obsługi, zatrudnieni na czas nieograniczony.

Stosunki pracy z osobami zatrudnionymi w związku z likwidacją szkół publicznych rozwiązano w następujący sposób:

- rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielami i innymi pracownikami z powodu przejścia na emeryturę - z nauczycielami – 3 przypadki, z pracownikami obsługi – 0,

- nie wystąpiły przypadki przeniesienia nauczycieli i innych pracowników do pracy w innej szkole,

- rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielami w trybie art. 20 ust. ustawy Karta Nauczyciela z równoczesną wypłatą odpraw – 40 nauczycieli (w tym 3 przeszło równocześnie na emeryturę),

- wygaśnięcie stosunku pracy z powodu upływu czasookresu zatrudnienia w szkole – 6 nauczycieli,

- w likwidowanych szkołach publicznych nie byli zatrudniani nauczycieli i pracownicy obsługi na podstawie umów cywilno-prawnych.

Wydatki Gminy poniesione na wypłatę odpraw dla zwalnianych pracowników szkół wyniosły łącznie 552.038 zł, w tym 515.653 zł dla nauczycieli i 36.385 zł dla pracowników obsługi.

(dowód: akta kontroli, str. 96)

3.2.2. Likwidacja sześciu szkół w Gminie nie spowodowała zmian w organizacji obsługi administracyjno-ekonomicznej szkół w Gminie, ponieważ Gmina nie posiadała odrębnej jednostki do obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych.

Sprawy merytoryczne gminnej oświaty nadal są w kompetencji jednego urzędnika, natomiast obsługa finansowo-księgową była i jest prowadzona przez Wydział Finansowo-Księgowy Urzędu.

(dowód: akta kontroli, str. 152)

3.2.3. Likwidacja SP w Brzeźowce i przeniesienie 2 uczniów do SP w Tarnowcu nie spowodowały żadnych zmian organizacyjnych w szkole przejmującej, w tym wzrostu zatrudnienia nauczycieli w niniejszej szkole, pracowników administracyjno-obsługowych ani zwiększenia liczby oddziałów szkolnych w stosunku do roku poprzedniego.

(dowód: akta kontroli, str. 152)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.3. Finansowanie z budżetu Gminy szkół niepublicznych przejmujących uczniów szkół zlikwidowanych.

3.3.1. Rada Gminy uchwałą Nr XIV/98/2011 z dnia 28 listopada 2011 r. ustaliła tryb udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych jednostek oświatowych oraz ustaliła tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystania.

Przedszkola publiczne otrzymują na każdego ucznia z budżetu Gminy dotację w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia przedszkola publicznym prowadzonym przez Gminę

Przedszkola niepubliczne otrzymują na każdego ucznia z budżetu Gminy dotację w wysokości równej 75% ustalonych w budżecie wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolu publicznym, w przeliczeniu na jednego ucznia.

Inne publiczne formy wychowania przedszkolnego otrzymują na każdego ucznia z budżetu Gminy dotację w wysokości równej 50% wydatków bieżących przewidzianych na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez Gminę.

Inne niepubliczne formy wychowania przedszkolnego otrzymują na każdego ucznia z budżetu Gminy dotację w wysokości równej 40% wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez Gminę.

Publiczne szkoły podstawowe i gimnazja otrzymują na każdego ucznia z budżetu Gminy dotację w wysokości równej wydatkom bieżącym przewidzianym na jednego ucznia w szkołach tego samego typu i rodzaju, prowadzonych przez Gminę.

Niepubliczne szkoły podstawowe i gimnazja otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu Gminy w wysokości równej kwocie przewidzianej na jednego ucznia danego typu i rodzaju szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez Gminę.

Publiczne i niepubliczne przedszkola oraz szkoły podstawowe, które prowadzą wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, otrzymują z budżetu Gminy dotację na każde dziecko w wysokości równej kwocie przewidzianej na jedno dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

W przypadku zmiany wysokości planowanych przez Gminę wydatków bieżących przewidzianych na utrzymanie ucznia w gminnych przedszkolach lub szkołach, ulegają również zmianie kwoty dotacji należnej podmiotom niepublicznym, o których mowa w uchwale, poczynając od miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano zmian budżetowych.

Gminne przepisy obowiązującej obecnie uchwały w sprawie udzielania dotacji dla szkół i przedszkoli niepublicznych oraz pozostałe przepisy proceduralne w niniejszej sprawie są zgodne z unormowaniami zawartymi w przepisach cytowanej uprzednio ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

(dowód: akta kontroli, str. 281 - 283)

3.3.2. W okresie od przejścia uczniów zlikwidowanych 5 szkół publicznych, tj. roku szkolnego 2011/2012 do dnia 31 sierpnia 2013 r. niepubliczne szkoły przejmujące uczniów otrzymywały dotacje w następującej wysokości na jednego ucznia:

- 2011 r. – 610,07 zł,

- 2012 r. – 638,56 zł,

- 2013 r. – 666,68 zł.

Kwoty przekazywanej przez Gminę dotacji dla dzieci uczęszczających do oddziałów przedszkolnych Gmina wylicza i przekazuje w wysokości, jaka przypada w poszczególnym roku na jednego ucznia szkoły podstawowej (zgodnie z subwencją) i były one w identycznej wysokości, jak kwoty na jednego ucznia w danym roku.

Kwoty dotacji dla każdej ze szkół niepublicznych w roku szkolnym 2011/2012 oraz w okresie września – grudnia 2011 r. przedstawiały się następująco:

1) NSP w Łubienku :

– nsp - 83.036 zł,

IX – XII – 26.843 zł,

- oddział przedszkolny – 11.571 zł,

IX – XII – 2.440 zł,

- inne formy wych. przedszkolnego (ifwp) – 9.657 zł,

IX – XII – 0,

Razem – 104.264 zł

Razem – 29.283 zł

2) NSP w Gliniku Polskim:	
- nsp – 295.156 zł,	IX – XII - 95.415 zł,
- oddział przedszkolny 72.409 zł,	IX – XII – 21.962 zł
- ifwp – 29.967 zł,	IX – XII – 0,
Razem – 397.532 zł	Razem – 117.377 zł
3) NSP w Nowym Gliniku:	
- nsp – 338.314 zł, IX – XII – 110.371 zł,	IX – XII – 110.371 zł,
- oddział przedszkolny – 123.887 zł,	IX – XII – 39.044 zł,
Razem – 462.201 zł	Razem – 149.415 zł
4) NSP w Roztokach:	
- nsp – 243.522 zł,	IX – XII – 80.051 zł,
- oddział przedszkolny – 103.284 zł,	IX – XII – 33.711 zł,
- ifwp – 33.004 zł,	IX – XII – 0,
Razem – 379.810 zł	Razem – 113.762 zł
5) NSP we Wrocance:	
- nsp – 322.376 zł,	IX – XII – 102.769 zł,
- oddział przedszkolny – 60.390 zł,	IX – XII – 19.522 zł,
Razem – 382.766 zł.	Razem – 122.291 zł.

Stowarzyszenie prowadzące NSP w Gliniku Polskim, Roztokach i Wrocance złożyło wnioski do Gminy o pierwszą dotację w dniu 9 września 2011 r, stowarzyszenie prowadzące NSP w Łubienku w dniu 12 września 2011 r. i stowarzyszenie prowadzące NSP w Nowym Gliniku w dniu 14 września 2011 r.

Stowarzyszenia złożyły wnioski o dotację niezwłocznie po uzyskaniu stosownych pozwoleń na prowadzenie szkół niepublicznych.

Wcześniejsze złożenie wniosków o dotacje uniemożliwił proces organizacyjny i rejestracyjny stowarzyszeń, które podjęły się prowadzenia szkół niepublicznych.

Powyższy stan faktyczny jest niezgodny z zapisem art.90 ust. 2a ustawy o systemie oświaty, stwierdzającym iż dotacje dla niepublicznych przedszkoli i szkół o uprawnieniach szkół publicznych, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, przysługują (...), pod warunkiem, że osoba prowadząca szkołę poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji.

Pan Bogusław Wójcik – Wójt Gminy Tarnowiec wyjaśnił, że Gmina wypłacając dotację opierała się na stanowisku Ministerstwa Edukacji Narodowej, wyrażonym przez sekretarza stanu Krystynę Szumilas, późniejszą Minister Edukacji Narodowej, która odpowiadając na interpelację poselską nr 12445, pisała na Sejm Macieja Orzechowskiego stwierdziła, „*iz względuy wykładni celowościowej przemawiałyby za uznaniem, że niedotrzymanie tego terminu (30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji) jedynie zwalnia jednostkę samorządu terytorialnego z obowiązku przekazania tej dotacji, natomiast jednostka samorządu terytorialnego może przekazać tę dotację, jeżeli posiada w swoim budżecie środki finansowe na ten cel.*”

Wszystkie szkoły niepubliczne otrzymały dotacje w należytym wysokości, wynikającej z liczby dzieci uczęszczających do szkół i obowiązujących w tej mierze przepisów oświatowych w ustalonych terminach.

(dowód: akta kontroli, str. 284 – 287 i str. 152)

Ustalone
nieprawidłowości

Stwierdzono udzielenie przez Gminę dotacji stowarzyszeniom na działalność niepublicznych szkół podstawowych, mimo niezłożenia do organu dotującego informacji o planowej liczbie uczniów w okresie do 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji, co stanowiło naruszenie art. 90 ust. 2a ustawy o systemie oświaty.

Powodem niezłożenia tej informacji w przewidzianym terminie był fakt, iż stowarzyszenia zostały założone po jego upływie, a udzielenie dotacji umożliwiło realizację obowiązku szkolnego w szkołach prowadzonych przez stowarzyszenia.

3.4. Wpływ likwidacji szkoły na zmiany w wydatkach na finansowanie zadań oświatowych Gminy.

3.4.1. Kształtowanie się wydatków z budżetu Gminy na finansowanie zadań szkolnych i pozaszkolnych objętych subwencjonowaniem w stosunku do wysokości otrzymanej części oświatowej subwencji ogólnej oraz dotacji celowych na zadania oświatowe przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie		Plan ^{d)}
		2011. r.	2012 r.	2013 r.
1.	Wydatki oświatowe ogółem (działy: 801 i 854) ^{a)} , w tym:	10.912	9.913	10.540
1.1.	- wydatki bieżące	10.633	9.718	10.446
1.2.	- wydatki majątkowe	279	195	94
1.3.	- wydatki bieżące na zadania subwencjonowane ^{b)}	9.086	7.946	8.529
2.	Wpływy z budżetu państwa na finansowanie wydatków na zadania szkolne i pozaszkolne, w tym:	7.177	7.501	7.109
2.1.	- część oświatowa subwencji ogólnej ^{c)}	6.917	7.186	6.945
2.2.	- dotacje bieżące na zadania subwencjonowane ^{b)}	260	315	164
3.	Relacja: poz. 2./poz. 1.3. [%]	79,0%	94,4%	83,4%
4.	Relacja: poz. 2.1./poz. 1.3. [%]	76,1%	90,4%	81,4%

- a) wydatki wykazane w sprawozdaniu Rb-28S w działach 801 Oświata i wychowanie i 854 Edukacyjna opieka wychowawcza,
b) wydatki w działach 801 i 854, z wyłączeniem rozdziałów: 80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, 80104 Przedszkola, 80106 Inne formy wychowania przedszkolnego, 80113 Dowożenie uczniów do szkół,
c) łącznie ze środkami uzyskanymi z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej,
d) plan wydatków i dochodów Gminy wg stanu za ostatni zamknięty miesiąc sprawozdawczy 2013 r.

W 2012 r. wydatki z budżetu Gminy na finansowanie zadań oświatowych ogółem (dz. 801 i dz. 854) w porównaniu do 2011 r. zmalały o kwotę 999 tys. zł, tj. o 9,2%, natomiast wydatki bieżące na zadania subwencjonowane zmalały o 1.140 tys. zł, tj.

o 12,5%, podczas gdy wpływy z budżetu państwa na finansowanie wydatków szkolnych i pozaszkolnych Gminy wzrosły o 324 tys. zł, tj. o 4,5%.

Relacja wpływu środków z budżetu państwa na finansowanie wydatków na zadania szkolne i pozaszkolne do wydatków bieżących na zadania subwencionowane w 2012 r., w porównaniu do 2011 r., wzrosła z 79,0% do 94,4%, natomiast relacja kwoty części oświatowej subwencji ogólnej do wydatków bieżących na zadania subwencionowane z 76,1% do 90,4%.

(dowód: akta kontroli, str. 288)

3.4.2. Likwidacja sześciu szkół publicznych w Gminie uzasadniana była przede wszystkim krytycznymi warunkami demograficznymi w najbliższej perspektywie czasowej.

Opracowana przez Gminę na lata 2012 - 2017 perspektywa demograficzna uczniów dla poszczególnych miejscowości, których dotyczyła likwidacja szkół, wskazywała brak potencjalnego wzrostu liczby uczniów.

Liczba uczniów we wszystkich prowadzonych przez Gminę szkołach w 2010 r. wynosiła 583 i zmniejszyła się w porównaniu do 2000 r. o 289 uczniów, tj. o 33%.

Na drugim planie znalazły się przesłanki ekonomiczne, które spowodowały, iż w przypadku dalszego prowadzenia tych szkół w istniejącej formie organizacyjnej i prawnej oraz kosztach kształcenia ucznia niemożliwe byłoby uchwalenie budżetu Gminy bez deficytu.

Wydatki na jednego ucznia w roku budżetowym 2009 r. wyniosły w SP w Brzeźówce 14.840 zł, w SP w Łubienku 15.890 zł, w SP w Gliniku Polskim 11.455 zł, w SP w Nowym Gliniku 12.457 zł, w SP w Roztokach 12.467 zł i w SP we Wrocance 10.739 zł, podczas gdy subwencja na jednego ucznia wynosiła 7.034 zł, zaś średnia wydatków na jednego ucznia w pozostałych szkołach wynosiła 8.111 zł.

Analiza ekonomiczna skutków likwidacji sześciu szkół publicznych przeprowadzona przez Gminę wskazywała na osiągnięcie w perspektywie efektu oszczędnościowego w wysokości oszacowanej w kwocie 2.520 tys. zł rocznie.

(dowód: akta kontroli, str. 97 – 131 i str. 66)

3.4.3. Wydatki bieżące poniesione na funkcjonowanie poszczególnych szkół w ostatnim roku szkolnym ich funkcjonowania przedstawiają się następująco:

- SP w Brzeźówce – 299.387 zł,
- SP w Gliniku Polskim – 778.563 zł,
- SP w Łubienku – 240.266 zł,
- SP w Nowym Gliniku – 703.540 zł,
- SP w Roztokach – 778.021 zł,
- SP we Wrocance – 912.453 zł.

Średnie wydatki bieżące rocznie na jednego ucznia kształtowały się w poszczególnych szkołach następująco:

- SP w Brzeźówce – 59.877 zł,
- SP w Gliniku Polskim – 15.571 zł,
- SP w Łubienku – 20.022 zł,
- SP w Nowym Gliniku – 12.130 zł,
- SP w Roztokach – 16.554 zł,
- SP we Wrocance – 17.891 zł.

Wydatki bieżące poniesione na funkcjonowanie likwidowanych szkół w ostatnim roku szkolnym ich funkcjonowania wyniosły 3.712.230 zł, a średnie, roczne wydatki bieżące na jednego ucznia wyniosły kwotę 16.647 zł.

Wydatki bieżące poniesione przez SP w Tarnowcu w roku szkolnym poprzedzającym przejście uczniów zlikwidowanej SP w Brzeźówce wyniosły 1.209.249 zł, natomiast w następnym roku szkolnym kwotę 1.031.971 zł.

Średnie wydatki bieżące rocznie na jednego ucznia kształtowały się w roku szkolnym 2010/2011 na poziomie 7.752 zł, a w roku szkolnym 2011/2012 w wysokości 6.531 zł.

Relacje wydatków bieżących ogółem i wydatków jednostkowych na jednego ucznia w SP w Tarnowcu w obu latach wyniosły odpowiednio 85,34% oraz 84,26 %.

W Gminie tylko dwoje dzieci ze zlikwidowanej SP w Brzezówce przejęła inna publiczna SP w Tarnowcu.

Pozostałe zlikwidowane publiczne szkoły zostały reaktywowane w formie niepublicznych szkół podstawowych, prowadzonych przez stowarzyszenia.

Wydatki bieżące, tj. dotacje przekazywane przez Gminę na prowadzenie niepublicznych szkół, oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego w roku szkolnym, następnym po roku likwidacji, wyniosły kwotę 1.782.679 zł.

Wpływy z rozdysponowania rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej w roku kalendarzowym likwidacji, przeznaczone na sfinansowanie odpraw dla nauczycieli zwolnionych z związku z likwidacją wyniosły 50.350 zł.

Gmina nie osiągnęła wpływów z tytułu udostępnienia mienia pozostałego po zlikwidowanych szkołach.

W związku z tym, że szkoły publiczne przejęły tylko dwóch uczniów ze zlikwidowanych placówek, nie nastąpił wzrost wydatków na utrzymanie szkół przejmujących uczniów.

W Gminie nie nastąpił wzrost wydatków na dowożenie uczniów do szkół przejmujących uczniów zlikwidowanych jednostek z powodu reaktywowania tych szkół w formie niepublicznych w tych samych siedzibach.

Wysokość odpraw z tytułu zwolnienia z pracy nauczycieli szkół zlikwidowanych zatrudnionych na podstawie mianowania kształtowała się na poziomie 515.653 zł.

Wydatki związane z bieżącym utrzymaniem nieruchomości po zlikwidowanych szkołach, zgodnie z zawartymi przez Gminę umowami użyczenia nieruchomości, ponoszą szkoły niepubliczne, z wyjątkiem kwoty 39.300 zł kosztów utrzymania niewykorzystanej części budynku byłej SP w Brzezówce, które poniosła Gmina.

Wynik oszacowanych korzyści Gminy po likwidacji sześciu szkół publicznych przedstawia się następująco:

- kwota 3.762.580 zł (kwota 3.712.230 zł oszczędności równoważnych wydatkom na funkcjonowanie szkół w roku szkolnym 2010/2011 plus kwota 50.350 zł wpływu z rezerwy części subwencji ogólnej minus kwota 2.374.017 zł (kwota 1.782.679 zł dotacji wypłaconych w roku szkolnym 2011/2012 plus kwota 515.653 zł na odprawy dla nauczycieli plus kwota 36.385 zł na odprawy dla pracowników obsługi plus kwota 39.300 zł kosztów utrzymania byłej SP Brzezówka) = 1.388.563 zł.

Wynik wyżej oszacowanych korzyści Gminy w rozbiciu na poszczególne zlikwidowane szkoły przedstawia się następująco:

- SP w Brzezówce – 307.777 zł – 157.405 zł = 150.372 zł,
- SP w Gliniku Polskim – 786.953 zł – 503.732 zł = 283.221 zł,
- SP w Łubienku – 248.656 zł – 169.117 zł = 79.539 zł,
- SP w Nowym Gliniku – 711.930 zł – 568.501 zł = 143.429 zł,
- SP w Roztokach – 786.411 zł – 486.110 zł = 300.301 zł,
- SP we Wrocance – 920.853 zł – 489.151 zł = 431.701 zł.

(dowód: akta kontroli, str. 89 – 290 i str. 68)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprzestrzeganie wymogu zawartego w treści art. 90 ust. 2a ustawy o systemie oświaty odnośnie przekazania pierwszych dotacji dla szkół i przedszkoli niepublicznych.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Gminy w zbadanym zakresie.

Likwidacja sześciu szkół publicznych spowodowała mniejsze obciążenie dla budżetu Gminy wydatkami bieżącymi na realizację zadań szkolnych i pozaszkolnych w 2012 r. i bieżącym.

Urząd przekazywał szkołom niepublicznym prowadzonym przez stowarzyszenia dotacje zgodnie z ustalonymi zasadami, zawartymi w uchwale Rady Gminy oraz z pozostałymi, obowiązującymi w tej dziedzinie przepisami, jednakże stwierdzono naruszenie wymogu zawartego w treści art. 90 ust. 2a ustawy o systemie oświaty odnośnie przekazania pierwszych dotacji dla szkół i przedszkoli niepublicznych.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Rzeszów, dnia grudnia 2013 r.

Kontroler
Główny specjalista kontroli państwowej
Mieczysław Fajger

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

.....
podpis

.....
podpis

⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, ze zm.